

ДО ПРОФЕСОР М. М. , КОИТО НЕ ПРАЗНУВА ФАМИЛНАТА КРЪСТНА СЛАВА ПОРАДИ ТРАУР

Получих твоето писмо. В него потвърждаваш публикуваното във вестниците съобщение, че няма да празнуваш вашата кръстна слава поради траур в семейството. През цялото време споделях от все сърце скръбта ти и пак казвам: Бог да прости твоя честит син. Ти оставах и по-нататък с тази своя едничка скръб, а мене обремени с два нови повода за печал: първо, че не празнуваш вашата слава и второ, че обявяваш това във вестниците. Петдесет хиляди души ще прочетат, че този и този сърбин, професор, няма да празнува своята слава. Няма ли това да послужи за съблазън на мнозина? Поне да беше премълчал. Или да беше известил само приятелите си, които те посещават за славата. Защо целият свят трябва да се препъва в този камък - пропуска да извършиш своя религиозен и морален дълг? Нима не виждаш, че твоят фамилен светец св. Георги те изобличава? Подтикнал те е да обявиш пред всички своя грях към него. Защото всеки грях ще стане явен.

Но преди всичко - защо не отбелязваш славата си? Поради траур! Нима трябва да прославяме Бога само тогава, когато сме весели и преуспяващи? Нашите предци ни дават друг пример. Цар Лазар отпразнувал славата на своя светец в навечерието на Косовското поражение. Тодор войвода славил своя покровител св. Георги в тъмницата сред затворниците. Неговата съпруга била в дълбока скръб и въпреки това пак празнувала семейната им слава и посрещала гости. Такъв пример ни дава нашият народ и до ден днешен. По време на войната сръбските войници извършвали своите слави в окопите, пълни с вода и мъртъвци. Онова, което ще ти разкажа сега, прилича на приказка, но е самата истина.

В деня на своята кръстна слава един войник в окопа запалил свещ и я сложил върху челото на загиналия си другар, чието мъртво тяло лежало до него. Поставил на гърдите му хляб и вино. А той, гологлав, продължил да стреля, изпълнявайки заповедта.

- Какво е това? - попитал го командирът.

- Имам слава, господине!... и рекох, нека в същото време тя бъде и помен за моя земляк - ето, той ми служи за трапеза в тази кал.

Свещ, хляб, вино и непокрита глава! Разбираш ли това? Четири символа: светлината на вярата, зависимостта от Бога, любовта Божия и молитвата към Него. Именно това е важното при извършването на кръстните слави. Нима ти не си в състояние да покажеш тези четири неща в деня на твоята слава? Или мислиш, че в твоя дом, от който преди няколко седмици е изнесен един мъртвец, има повече мъка, отколкото в окопа, пълен с трупове, кръвта по които още не е изсъхнала?

Съвсем нелогично е да не се отбелязва слава с оправдание за траур. Точно тогава, когато сме в скръб и мъка, трябва с още по-голямо усърдие да прибягваме в молитва към Божиите светци. Тогава те, по-точно Бог чрез тях, в по-голяма степен и по-бързо ни помага. А когато всичко ни е наред и е по наше желание, тогава Божията помощ остава по незабележима. Защото вече имаме това, което желаем.

Аз вярвам напълно, че св. Георги се е явил на Тодор войвода в тъмницата и го е извел оттам. Има много примери за това, как онези, които са прославяли Бога и своя

свещен в беда, бързо са намирали спасение от нея. И Светото Писание потвърждава това. Прочети как апостолите Павел и Сила са славили Бога в тъмницата и как в този час земята се разтресла, тъмницата се отворила, а оковите паднали от нозете на затворниците (Деян. 16:25).

Твърдя, че изоставянето на кръстната слава идва от объркване на понятията. Не отбелязват своята слава по време на скръб само онези, които смятат, че тя е някакво веселие като сватбата. Но ти като учен човек трябва да знаеш, и другите да учиш: ако по време на траур не се прави сватба, слава се прави и при скръб. И дори особено тогава.

Бог да ти даде мир и утеха!